

### **Gespreksverslag**

Overleg	:	Bijeenkomst betrokkenen proces noodopvang
Datum & tijd	:	Donderdag 26 oktober 2023 19.30 – 21.00 uur
Locatie	:	De Stuw Hoevelaken
Aanwezig	:	- Gemeente Nijkerk: Claudia Mulder, Maarten Kroon, Marleen Snijder - 15 inwoners van Hoevelaken

### **Doel van de bijeenkomst**

De bijeenkomst wordt geopend en iedereen wordt welkom geheten. Het doel van deze bijeenkomst is tweeledig, zoals ook al genoemd is in de uitnodiging:

1. Het ontwerp-besluit van het college en het proces dat daarop volgde heeft effect gehad op de inwoners van Hoevelaken. Hoe kijkt u hier tegenaan? Wat ging goed en wat kon beter? En wat zou de gemeente kunnen doen in de richting van de inwoners van Hoevelaken?
2. Het stoppen met het proces voor deze opvanglocatie betekent niet dat opvang van asielzoekers binnen de gemeente helemaal niet meer aan de orde is. Als eerste stap gaan we de algemene uitgangspunten bepalen voor opvang van asielzoekers en vluchtelingen in onze gemeente in brede zin. Dat gaat het college niet alleen doen, maar samen met de raad en de samenleving in een open en transparant proces. Welke aandachtspunten heeft u voor de aanpak van dit proces, bijvoorbeeld op het gebied van communicatie?

### **Kennismaking en afspraak over het verslag**

De genodigden voor deze bijeenkomst zijn mensen die direct bij het proces rondom de tijdelijke noodopvang in Hoevelaken betrokken zijn geweest. Dat zijn mensen die zich hebben opgegeven voor de klankborggroep, mensen die zich hebben opgegeven als vrijwilliger en ondernemers met wie contact was tijdens het proces. Er volgt een ronde waarin iedereen zich voorstelt. Afgesproken wordt dat het verslag van deze bijeenkomst openbaar is en op de site van gemeente Nijkerk komt te staan. Aangegeven wordt dat de punten die per e-mail zijn gedeeld ook worden meegenomen.

### **Agendapunt 1: Wat kan de gemeente doen in de richting van de inwoners van Hoevelaken?**

Agendapunt 1 betreft de vraag van de gemeenteraad aan het college om iets te doen naar de inwoners van Hoevelaken om iets goed te maken en een bijdrage te leveren aan het dichten van de kloof die is ontstaan. Het gaat dan over de kloof van de mensen die voor versus tegen de komst van een noodopvang zijn, maar ook over de kloof tussen de inwoners van Hoevelaken en de gemeente. De gespreksleider stelt de vraag of de aanwezigen dit ook zo voelen en wat gemeente Nijkerk als gebaar naar de inwoners van Hoevelaken zou kunnen doen.

Hierop worden de volgende reacties gegeven.

- Er is inderdaad een groot wantrouwen bij de bevolking van Hoevelaken tegenover de gemeente Nijkerk. Als oorzaak wordt het 'onhandige' proces rondom de mogelijke locatie voor noodopvang genoemd.
- Er wordt gevoeld dat Hoevelaken het 'afvoerputje' van de gemeente Nijkerk is.
- Het gebaar van de gemeente door deze bijeenkomst te beleggen is goed, maar de gemeente is er daarmee nog niet.
- De kloof tussen de landelijke politiek en de gemeentepolitiek wordt ook benoemd, maar dit valt buiten het doel van deze bijeenkomst.
- De besluitvorming is niet open en transparant geweest. Het is goed dat burgemeester Renkema hiervoor het boetekleed heeft aangetrokken.
- Tussentijdse conclusie voor het vervolg: Betrek de burgers erbij, laat zulke beslissingen niet achter gesloten deuren plaatsvinden.

### **Agendapunt 2: Adviezen voor het proces**

Het gesprek gaat als vanzelf over in agendapunt 2: adviezen over het vervolgproces. Hierop komen de volgende reacties.

- We moeten in de toekomst niet vergeten het 'stille midden' bij het proces te betrekken. Er zijn voorstanders en tegenstanders in Hoevelaken, maar er is ook een hele grote groep mensen die zich niet laat horen.
- Het proces en het plan 'an sich' klopten niet. De burgers zijn veel te laat in het proces betrokken. Dit had aan de voorkant moeten gebeuren, vóórdat er al een plan was. Nu heeft de gemeente alleen het plan gepresenteerd en hadden mensen het gevoel dat de beslissing al was genomen en zij niet meer mee konden praten.
- Een deel vindt 350 opvangplekken een grote belasting voor een klein dorp als Hoevelaken, maar ook voor de vluchtelingen zelf. De leefomstandigheden bij grootschalige opvang zijn niet goed.  
Het is belangrijk om mee te nemen voor het volgende proces wat de inwoners van de gemeente belangrijk vinden én wat is goed voor de doelgroep.

### **Inhoudelijke discussie**

Het gesprek spitst zich vervolgens meer toe op de inhoud. Er wordt aangegeven dat in Harskamp 1000 vluchtelingen waren en dat het hier uiteindelijk heel goed is verlopen. Dat we bang zijn voor een tweede Ter Apel, maar dat 2% van de vluchtelingen problemen geeft, en de rest niet. Niet iedereen is het hiermee eens. De gespreksleider stopt deze discussie. Deze bijeenkomst gaat niet over de inhoud, maar over het proces dat is gevolgd. En wat we hiervan kunnen leren voor het vervolgproces en het inhoudelijke gesprek dat we dan gaan voeren over de opvang van vluchtelingen en asielzoekers.

### **Terug naar agendapunt 1**

De gespreksleider vraagt of de kloof in Hoevelaken door de aanwezigen ook gevoeld wordt. Hierop komen de volgende reacties.

- De kloof wordt niet direct gevoeld door iedereen.
- Door sommige aanwezigen wordt de kloof wel heel sterk gevoeld.
- Het is onverstandig om zo de nadruk op een kloof te leggen, want dan creëer je juist een grotere kloof.
- Om het vertrouwen te herstellen is het heel belangrijk om beloftes na te komen.

- Deze avond is al een goede start om iets goed te maken.
- In dit kader wordt de volgende metafoor beschreven vanuit de opvang van kinderen. Kinderen die uit huis geplaatst zijn, hebben tijd nodig om te wennen en om vertrouwen te krijgen. Als ze weten dat er goed voor ze gezorgd wordt, dan herstelt dit het vertrouwen. Je zou Hoevelaken kunnen zien als het onthechte kind dat het gevoel heeft dat er niet goed voor haar wordt gezorgd.
- Erkenning dat het vertrouwen hersteld moet worden, is al een belangrijke eerste stap.
- Er wordt aangegeven dat de kloof ook is ontstaan doordat er geen informatie werd gedeeld. Dit had tot gevolg dat een deel van de informatie erbij werd verzonden door mensen.
- Het lijkt alsof de mooie plannen in de grotere plaatsen van de gemeente komen, en de minder mooie plannen in de kleinere plaatsen. Het zou helpen wanneer op het ruimtelijke vlak ook een aantal mooie plannen in Hoevelaken komen. Denk hierbij aan een nieuw dorpshuis of sporthallen. Dan geef je als gemeente iets terug.
- Het idee wordt geopperd om met partijen te onderzoeken of er voor het gebouw van Euretco een mooie tijdelijke bestemming kan komen voor Hoevelaken. Dat zou een goed gebaar zijn.

### **Nog meer adviezen over het proces**

Vanuit hier komt het gesprek weer terug op aandachtspunten voor het vervolgproces.

- Zorg ervoor dat er een brede woonvisie is voor de komende tien jaar, waarin o.a. demografische modellen meegenomen worden en integraal gekeken wordt naar de woonbehoefte voor alle doelgroepen.
- Bekijk het integraal als een huisvestingsopgave; vrije markt, midden huur, sociale huur, maar ook vluchtelingen. Hierbij wordt vanuit de gemeente aangegeven dat dit inderdaad een aandachtspunt is, maar dat er wel extra capaciteit voor nodig is om dit te kunnen doen. Dit zal ook worden meegenomen in het plan van aanpak voor de raad.
- Communiceer met de inwoners en maak op basis hiervan concrete plannen. Het lijkt erop dat we nu alleen reactief bezig zijn.
- Er moeten geen besluiten genomen worden zonder dat er eerst naar de inwoners wordt geluisterd. Dit vindt men een schande voor het college van B&W.
- Er zijn zorgen over wat de buurgemeente Amersfoort doet op dit gebied. Aandachtspunt voor het proces is om ook te kijken naar wat de omliggende gemeentes doen, om zo de totale belasting van een plaats te bepalen.
- Er wordt als tip gegeven dat er veel handreikingen te vinden zijn op de site van VNG en het ministerie van Justitie en Veiligheid.
- Zorg er in de communicatie voor dat problemen niet worden ontkend of gebagatelliseerd, maar benoem vooraf eerlijk de risico's en vertel over de maatregelen die je neemt om deze te verkleinen.
- Probeer te voorkomen dat mensen uit angst of onveiligheid gaan reageren.

### **Adviezen over bijeenkomsten**

Het gesprek komt op de bijeenkomsten die de gemeente heeft georganiseerd. Hierover wordt het volgende gezegd.

- De bijeenkomsten die waren belegd voor de inwoners uit de directe omgeving waren besloten en niet toegankelijk voor andere inwoners uit Hoevelaken. Er stonden boa's en beveiligers voor de deur. Daardoor ontstond er een ongestuurde en onveilige sfeer. En in

de zaal zaten de nee-stemmers apart. Zo was ook op de bijeenkomsten een tweedeling te zien van wie wel en wie niet naar binnen mochten en van wie wel en wie niet voor de komst van een noodopvang waren.

- De opzet met kleinere groepen was prima. Maar zorg er wel voor dat iedereen zich voor een bijeenkomst kan aanmelden. Anders gaan mensen hun eigen verhaal verzinnen.
- Het is belangrijk om bij meerdere van deze bijeenkomsten exact dezelfde informatie te delen. De gemeente moet de inwoners op hetzelfde niveau van kennis brengen.
- Het was niet handig om de informatiebijeenkomst voor de inwoners te laten leiden door een wethouder of burgemeester. Een meer onafhankelijke gespreksleider was hiervoor beter geweest, zoals op deze avond. Daarmee creëer je een neutrale sfeer.

### **Weer even terug naar de inhoud**

In het gesprek komt naar voren dat inwoners van Hoevelaken een folder in de bus kregen, die door sommigen afschuwelijk gevonden werd, en waar anderen achter konden staan. Daarbij wordt aangegeven dat we ook aan onze bestaanszekerheid moeten denken en aan de veiligheid van onze kinderen. Een aandachtspunt dat naar aanleiding hiervan wordt gegeven:

- Zorg ervoor ook jonge mensen (20-30 jaar) te betrekken.

### **Wat kan het gemeentebestuur concreet doen?**

De gespreksleider gaat van de inhoud terug naar de vraag: Wat kan het gemeentebestuur concreet doen? Hierop komen de volgende reacties.

- Het is moeilijk om in gesprek te gaan met alle inwoners. Een enquête zou hiervoor een mogelijkheid zijn. Vraag hierin naar opvang, grootschaligheid, locaties enzovoort. Zo wordt in beeld gebracht wat de meningen hierover zijn. Dit is een goede manier om te peilen wat er in de gemeente leeft. Als je dat weet, dan weet je ook hoe je mensen kunt benaderen.
- Het is wel van belang om vóór het versturen van de enquête eerst de benodigde informatie te delen.
- Men vindt dat je als gemeente nooit teveel informatie kunt geven, vooral in het licht van de huidige spanning en achterdocht tegenover de gemeente.
- Organiseer inloopavonden.
- Communicatie is de basis. Communiceer vóórdat het besluit een voldongen feit is.
- Wat gebeurd is, is gebeurd. Maar zorg er in de toekomst voor om de inwoners te informeren en mee te laten praten.
- Een deelnemer stelt de vraag of de burgemeester intern voldoende tegenspraak heeft gekregen en open staat voor advies.
- Er wordt gezegd dat de burgemeester niet voldoende zichtbaar is en het lijkt alsof hij zich niet bekommert om Hoevelaken. Daarop wordt aangegeven dat de burgemeester wel één van de deelnemers heeft gebeld om te vragen hoe het met haar ging nadat er bedreigingen aan haar adres waren geuit. Hiervoor wordt waardering uitgesproken.
- Het idee leeft dat niet alleen de burgemeester maar het hele college geen aandacht heeft voor Hoevelaken. De wethouders wonen ook niet in Hoevelaken.
- In dit kader wordt de suggestie gedaan om een keer onderzoek te doen of een enquête te houden over 25 jaar fusie Hoevelaken-Nijkerk om daarin aanknopingspunten te vinden voor het versterken van de band met Hoevelaken.
- Geef als gemeente aan dat dit proces niet goed is verlopen en communiceer meer.

- Er wordt gesproken over een suggestie om een reep chocola aan elke inwoner te sturen als gebaar. Maar dit idee krijgt geen bijval.
- Er wordt genoemd dat er ook veel dingen zijn die de gemeente wél heeft gedaan voor Hoevelaken, zoals het nieuwe park.

### **Eindconclusie**

- Besloten wordt dat een eerste stap in het gebaar van de gemeente naar Hoevelaken een huis-aan-huisbrief kan zijn, waarin de gemeente vertelt over deze bijeenkomst. De brief moet in duidelijke taal zijn geschreven. Het hoeft geen uitgebreid verslag te zijn, want in de brief kan worden verwezen naar het gespreksverslag van de bijeenkomst op de website.
- Rond hiermee het dit proces af, kijk vooruit en neem vooral de adviezen mee die hier zijn gegeven.
- Vertrouwen kun je alleen stapje voor stapje terugwinnen. En dat doe je vooral door open en eerlijk besluiten te nemen, goed te communiceren, mensen vanaf het begin erbij te betrekken en te doen wat je belooft.
- De afdrank van de bijeenkomst is positief bij de aanwezigen. Het is een goede eerste stap om het vertrouwen van de inwoners van Hoevelaken in gemeente Nijkerk te herstellen. De gemeente heeft aangegeven dat er een aantal zaken niet goed zijn gegaan en samen hebben we een goed gesprek gehad hoe hier lering uit te trekken voor het volgende proces.